

# 1. ZENGİN BİR AİLENİN ŞIMARIK ÇOCUĞU

Yaratılış 37:1-28

**ÖN BİLGİLER:** Yusuf, “senin çocukların, benim çocuklarım, bizim çocuklarımız” şeklinde ayrımların olduğu bir ailede doğmuştu. Babasının dört karısı vardı. Gerçek annesi, Yusuf 10 yaşındayken bir doğum sırasında ölmüştü. Yusuf tek bir erkek kardeşiyle aynı ailedendi (diğerleriyle anneleri ayırdı). Bir kardeşi –Benjamin- Yusuf’tan çok daha küçüktü.

1-4

O dönemde boya maddeleri pahalıydı. Yusuf güzel giysisini iş günlerinde de giyiyordu, böylelikle kardeşleri bu giysiyi sürekli görmek zorunda kalıyorlardı (23). Lea, Bilha ve Zilpa Yusuf’un üvey anneleriydi.

-Sizce Yusuf babasına kardeşleriyle ilgili olarak neler söylüyordu?

-Sizce kardeşlerimizin yaptığı şeyleri anne babalarına ne zaman ve hangi durumlarda söylemeliyiz (ayet 2)?

-Yakup’un bütün oğullarına değil de sadece Yusuf’a bu kadar güzel ve pahalı bir giysi vermesinin sebepleri neler olabilir?

-Sizce bir insanın bütün çocuklarını eşit derecede sevmesi, ya da eğer yüreğinde birine karşı daha büyük bir sevgi varsa bunu belli etmemesi mümkün müdür (4)?

-İçinizden kendi ailenizi düşünün: aile fertleri arasında nefret ve kavgalar neden kaynaklanır?

5-11

Yusuf zor bir gençlik dönemi geçirecekti. Onun elinde bizim elimizdeki Kutsal Kitap yoktu. Tanrı bu yüzden onunla rüyalar yoluyla konuşuyordu.

-Tanrı neden özellikle Yusuf’a bu tür rüyalar gösteriyordu?

-Yusuf rüyalarını gizli tutmayıp neden ailesine anlatıyordu?

-Yusuf rüyalarını kendi yorumlamaya çalışmıyordu. Bu bize Yusuf hakkında ne anlatıyor?

-Gördüğünüz bir rüyanın özel bir mesajı olup olmadığını nasıl bilebilirsiniz?

12-17

-Haritada Hevron-Şekem ve Şekem-Dotan arasındaki mesafelere bakın.

-Yusuf’un yolculuğu kaç gün sürmüş olabilir? Hesap edin.

-Yakup 17 yaşındaki oğlunu böyle bir yolculuğa tek başına göndermeye nasıl cesaret etti?

-Bu ayrılış bize Yusuf’un karakteri hakkında ne gösteriyor?

18-22

-Ağabeyleri Yusuf'u renkli giysisi nedeniyle henüz uzaktayken tanıdılar.

-Ağabeylerinin, babalarına verecekleri –kaçınılmaz- acıyı düşünmemiş olmaları nasıl mümkün olabildi?

-Sizce büyük ağabey Ruben o durumda ne yapmalı ya da ne söylemeliydi?

23-28

Yusuf derin, karanlık bir kuyunun içindeyken kardeşleri onun getirdiği yemeği afiyetle yiyorlardı. Ruben, geçmekte olan kervan koyunlarını çalması diye nöbete gitmişti. Ağabeyleri, Yusuf'a çektirdikleri ve Yusuf'un 20 yıl sonraki buluşmalarında bile dile getireceği bu acıyı, aradan o kadar yıllar geçmesine rağmen unutmayacaklardı (42:21).

-Yusuf'un giysisini çekip çıkarmalarının nedeni neydi?

-Küçük kardeşleri bir kuyunun dibinde yardım çılgınlıkları atarken yemek yiyebilmeleri, bu ağabeyler hakkında bize nasıl bir fikir veriyor?

-Yahuda'nın kendi kardeşiyle ilgili böyle korkunç bir kaderi düşünebilmesinin sebebi neydi (26-27)?

-Kardeşlerinin Midyanlı tüccarlarla pazarlık yaptığını duyduğunda Yusuf acaba neler düşündü?

-Bu 17 yaşındaki genç, "çektiği sıkıntıyı" ağabeylerine ne biçimde göstermiş olabilir? (bkz. 42:21)

Özet soruları:

-Size ailenizin ya da akrabalarınızın yaptığı haksızlıklarla Yusuf'a yapılan haksızlığı karşılaştırın.

-Tanrı, Oğlu'nun başına böyle bir şey gelmesine neden izin verir?

-Bu bölümde kaç yerde Yusuf İsa'nın ön gölgesidir, prototipidir?

SONUÇ OLARAK: İsa da Babasının sevdiği Oğul'du ve diğer oğullar O'nu kabul etmemişlerdi (Yuhanna 1). O da Babası'nın O'na verdiği ve diğer kardeşlerinin sırtından çekip çıkardıkları bir giysi giyiyordu: doğruluk kaftanı. O da yakalanıp uluslara satıldı. O da köle özünü aldı (Filipililer 2).

## 2. MISIR'DA KÖLELİK

Yaratılış 39

ÖN BİLGİLER: İsa'dan önce 19 – 18. yüzyıllarda orta dönem Mısır Krallığı vardı. Başkent o dönemde Memfis'ti. İmparatorluk muhafızlarının komutanı gayet üst düzey bir saray görevlisiydi ve Firavun'un güvenliğinden sorumluydu.

- 1-6a 2. ayeti okuyun ve haritadan Dothan – Memphis arasındaki mesafeye bakın.
- Eğer bir deve günde 25 km yok alabiliyorsa, Yusuf'un yolculuğu ne kadar sürmüştür?
- Sizce Yusuf'un, hayatındaki ani değişimin onda yarattığı şokun etkisinden kurtulması sizce ne kadar zaman aldı?
- Sizce bir insanın kin duymadan böyle bir kaderin üstesinden gelmesi mümkün müdür? Mümkünse neden? Değilse neden?
- Yusuf'un pazarda köle olarak satılışı sahnesini gözünüzde canlandırın.
- Yusuf'un karakterindeki hangi özellikler, saygı duyulan biri olan köle satın alıcının dikkatini çekmiş olabilir?
- Sizce Yusuf köleliğinin başlangıcında ne tür işler yapmak zorunda kalmış olabilir?
- Yusuf'un umudunu yitirmemesini ve denemeye devam etmesini sağlayan şey ne olabilir?
- Sizce bu 17 yaşındaki yetim çocuk Mısır dilini iyi derecede öğrenmesi ne kadar zaman almış olabilir?
- Sizce Yusuf kendisine daha fazla sorumluluk verilmeden önce ne şekilde denenmiş olabilir?
- Eğer Yusuf kindar biri olsaydı, bu, yaşamında nasıl tezahür ederdi?
- Yusuf Rab'bin kendisiyle birlikte olduğunu nasıl bilebiliyordu?
- Diğer insanlar Rab'bin Yusuf ile birlikte olduğunu nasıl bilebiliyordu?
- Yirmi yaşındaki Yusuf'un hanedan mensubu ve kendisinin iki katı yaşında bulunan görevli kişilerden daha yüksek bir derecedeki makama getirilmiş olması nasıl mümkün olabilir?

#### 6b-10

Yusuf hormonlarının çok yoğun olarak işlediği bir yaşta ve kendisine bir eş bulacak durumda değildi. Bu nedenle birçok sarayda erkek köleler o günlerde hadım edilir ve böylelikle evin hanımı ile gizli bir ilişkide bulunamazlardı. Potifar'ın evinde hadım edilme yapılmadı ancak evin efendisi kölelerine eşine dokunmamalarını açık bir şekilde söyledi (9).

- Yusuf'un aklında nasıl bir evlilik bulunuyor olabilir?
- Genç bir uşağa bu türden bir öneride bulunan kadın hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Bir erkeğin "hayır" demesi bir kadının kalbinde genellikle nasıl duygulara yol açar?
- Potifar'ın eşi hangi şekillerde Yusuf'a kontrolünü kaybettirmeye çalışmış olabilir?
- Hangi seçenek size göre daha olasıdır?
- a) Potifar'ın eşi gerçekten Yusuf'a aşık olmuştu ... veya
- b) Potifar'ın eşi daha önceden de köleleri ile ilişkiler kuruyordu.
- Eğer Yusuf evin hanımı ile cinsel ilişki kurmuş olsa vicdanında kendisini nasıl savunabilirdi?
- 8 ve 9. ayetlerde Yusuf'un cevabını dikkatle okuyun. Yapabilecek bir durumdayken, bu cinsel zevkten Yusuf'u geri tutan şey ne olabilir?
- Bizler Yusuf'un yaptığı gibi cinsel ayartılmalarla nasıl başa çıkabiliriz? (Bu soruyu içinizden, sessizce de yanıtlayabilirsiniz.)

#### 11-20

Potifar'ın eşi neden bir türlü vazgeçmedi (11-12)?

- Yusuf içinde bulunduğu bu zor durumdan kurtulmak için (kaçmak dışında) başka bir yol bul-

ması mümkün müydü?

-Sizce Potifar'ın eşi Yusuf'tan intikam almaya karar verdiğinde yaptıklarının sonuçlarını göz önünde bulundurdu mu? Nedenleriyle cevaplayınız.

-Diğer köleler sizce kime inandı? Evin hanımına mı yoksa Yusuf'a mı? Nedenleriyle cevaplayınız?

-Potifar'ın eşinin anlattıklarında ne gibi tutarsızlıklar var (17-18)?

-Potifar Yusuf'un her zaman dürüst bir insan olduğunu biliyordu. Bu durumda neden Yusuf'un sözüne inanmadı?

-Konu cinsel tacizse çoğunlukla insanlar neden erkeğin değil kadının sözüne inanır?

-Yusuf zindana atıldığı sırada Tanrı hakkında ne düşünmüş olabilir?

-Neden Yusuf kölelerin değil de soyluların zindanına yerleştirildi?

Özet sorusu:

Yusuf'un kaderi İsa'nın kaderini ne bakımdan hatırlatıyor?

SONUÇ OLARAK: Yusuf da İsa da Şeytan'ın ayartmalarının üstesinden geldiler. Ancak her ikisi de sanki ayartılmışçasına cezalandırıldılar.

## 3. HAPİSHANEDE

Yaratılış 39:21-40:23

39:21-23

Ayetleri okuyun. Dikkat ederseniz, o hapishanedeki bütün mahkûmlar eğitimli kişilerdi (bir tür 'siyasi suçlu' gibiydiler). Yusuf hapse girdiğinde yaklaşık 24 yaşındaydı.

-Yusuf, bir mahkeme olmadan hapse atılmasına ya da yargılanma talebinde bulunma hakkı olmamasına nasıl tepkiler vermiş olabilir?

-Buna rağmen yılmaması Yusuf hakkında bize nasıl bir fikir veriyor?

-Rab hapiste Yusuf'la nasıl birlikteydi (23)?

-Yusuf hapiste güvenilir bir mahkûm olarak kendisine verilen görevleri yaparken gelecekte kendisi için yararlı olacak ne gibi şeyler öğrendi?

40:1-8

Daha sonra öğreniyoruz ki bu olay, Yusuf'un 28 yaşında salıverilmesinden 2 yıl önce olmuştu? Salıverildiğinde Yusuf 11 yıldır Mısır'da bulunuyordu.

-3. ayeti 39:1 ile karşılaştırın. Hapishanenin Potifar'ın evinin bahçesinde olması, Yusuf'un mahkûmiyetine nasıl bir ekstra özellik katıyordu?

-Bu bölümde Yusuf'un karakterine ve yeteneklerine ilişkin ne gibi yeni bilgiler öğreniyoruz?

-8. ayet hakkında ne düşünüyorsunuz?

9-15

Bu ayetler Yusuf'un yüreğinde nasıl güçlü bir salıverilme umudunun doğduğunu gösteriyor.

-Yusuf, saki'nin rüyasını akıl yürüterek mi yorumladı yoksa yorumu Tanrı'dan aldığı vahye mi dayanıyordu? Cevabınızın nedenlerini söyleyin.

-15. ayette Yusuf sakiye geçmişinden, kendi hayatından söz ederken neden kardeşlerinden ya da Potifar'dan bahsetmiyor?

-Bu noktada Yusuf kendisiyle ilgili nasıl bir gelecek diliyor olabilir?

16-23

-Eğer Yusuf fırıncının rüyasını yorumlarken her şeyi olduğu gibi söylemeyip de bazı süslemeler ya da eklemeler yapsaydı ne olurdu?

-23. ayette anlatılan durum sizce Yusuf'un imanını yitirmek ya da umutsuzluğa kapılmak yönünde ayartılmasına yol açmış olabilir mi? Cevabınızın gerekçelerini belirtin.

-Yusuf Tanrı'ya olan imanını, O'nun kendisine yardım edeceğine olan umudunu yitirseydi, nasıl davranırdı?

-Tanrı neden mahkûmiyetinin sadece 2 yıl daha süreceğini neden Yusuf'a rüyasında göstermemiş olabilir (41:1)?

-Sıkıntılarımızın ne kadar süreceğini Tanrı bize önceden bildirse ne olur?

-Yusuf gençliğinin bu yıllarını hapiste geçirirken ne tür şeylerden korunmuş oldu?

-Yusuf kölelik ve mahkûmiyet yıllarında, babasının evinde kalsa asla öğrenemeyeceği ne gibi şeyler öğrendi?

-Kendi gençliğinizle Yusuf'un gençliğini karşılaştırın. Hanginizin hayattaki konumu daha iyi?

Özet sorusu:

-İsa'yı bu bölümün neresinde bulabilirsiniz?

**SONUÇ OLARAK:** 13. ve 19. ayetler bize "yüceltilme" (yükseltme) kelimesinin Kutsal Kitap'taki ve İsa'nın yaşamındaki iki farklı anlamını açıklıyor. İsa önce çarmıh üzerinde yukarı kaldırıldı (yükseltildi, yüceltildi), sonra da Tanrı'nın sağına alınarak yüceltildi. "Musa çölde yılanı nasıl yukarı kaldırıdıysa, İnsanoğlu'nun da öylece yukarı kaldırılması gerekir. Öyle ki, O'na iman eden herkes sonsuz yaşama kavuşsun" (Yuhanna 3:14-15).

## 4. HAPİSTEN VEZİRLİĞE

Yaratılış 41

ÖN BİLGİLER: Rüyalar ve yorumcuları Antik Mısır'da hayli değerli ve saygındı. Öte yandan bu tarım kültüründe çobanlara fazla değer verilmiyordu. Yusuf otuz yaşındaydı ve İbrani bir çoban olarak doğduğu gerçeğini saklamaya çalışmadı.

1-14

- Yusuf'un zindandaki son iki yılı nasıl olmuş olabilir?
- Firavun'un rüyasında onun aklını başından alan ve ona dehşet veren şey neydi?
- Yusuf'un, onu sabırsızlıkla bekleyen Firavun'a götürülmesinden önce yıkanması, tıraş edilmesi ve giydirilmesi tahminen ne kadar sürmüştür?
- Yusuf'un aklında muhtemelen ne tür duygu ve düşünceler vardı?

15-36

- Etiyopya dağlarındaki karın erimesi Nil Nehri'nde her yıl düzenli olarak taşkın olmasına ve Mısır'da sık sık kıtlıklar çekilmesine sebep olmaktaydı.
- Firavun'un her iki rüyasını birbiriyle kıyaslayın. Bir tek rüya gerekli bilgi için neden yeterli değildi?
- Yusuf'un Firavun'un tahtının önünde nasıl görüldüğünü hayal edin. Muhtemelen hangi bakımlardan Firavun'un çevresinde bulunan Mısırlı danışmanlardan farklıydı (24).
- Yusuf Firavun'un gözüne girmek isteseydi nasıl konuşurdu?
- Yusuf'un 16. ayetteki sözleri onunla ve imanı ile ilgili bize ne gösteriyor?
- Kölelik ve hapiste geçen 13 uzun yıl boyunca Yusuf'un özsaygısını koruyan şey neydi?
- Bolluk yıllarındaki hasadın beşte biri kıtlık yılları için depolanacaktı. Yusuf bu "beşte bir" oranını aniden nereden bulmuştu?
- Başka hangi şeyler Yusuf'un zekâsını kanıtlamaktadır?

37-46

Atların evcilleştirilmesi yeni bir durumdu, yakın zamanda başlamış bir uygulamaydı. Dolayısıyla o dönemde bir at, bugünün bir lüks arabası kadar pahalı idi.

-Mısır'da yüzlerce tanrı vardı. Firavun bu durumda neden onlardan hiçbirinin adını anmadı (38-39)?

-Firavun'un risk alıp bütün ülkesinin yönetimini hiç tanımadığı birinin ellerine teslim etmesine yol açan şeyler neydi?

-Yusuf'u kendisine verilen bu onurdan dolayı gurura kapılmaktan ne alıyordu?

-Firavun'un onun için seçtiği kızla evlenmesi, Yusuf hakkında bize ne anlatıyor?

-Yusuf'un evlenmek için hiçbir zaman başka bir kadın aramaması Yusuf hakkında bize ne anlatıyor?

-Asenat, bugün Greklerin "Heliopolis" dedikleri "On" kentinden, Mısır tanrısı Ra'nın rahiplerinden birinin kızıydı.

-(Haritaya bakın). Yusuf'la evlendikten sonra Asenat'ın hayatında neler değişti (45)?

-Yusuf kölelik ve hapis deneyimlerini yaşamadan, babasının çadırından çıktığı haliyle vezirliğe / başbakanlığa yükselseydi, nasıl bir vezir olurdu?

-Potifar'ın ve karısının yeni vezire gösterdikleri ilk tepki muhtemelen nasıldı?

47-57Mısır'da ürünler uzun süre saklanabilir çünkü iklim kurudur.

Oğullarının adları yoluyla Yusuf'un yüreğine bakma fırsatı buluyoruz.

-Yusuf yaşadığı trajik olayların Tanrı'nın onun hayatıyla ilgili tasarısının bir parçası olduğunu ne zaman anladı?

-Manaşşe ismi babasının (Yusuf'un) hayatı hakkında bize ne anlatıyor (51)? (Bu ayet sizce gerçekten Yusuf'un babasını ve yuvasını unuttuğunu gösterir mi? Cevabınızın gerekçelerini paylaşın).

-Efrayim ismi babasının iman hayatı hakkında bize ne anlatıyor (52)?

-Kendi geçmişinize bakacak olursanız, hangi ayet onu daha iyi tarif ederdi: 51 mi 52 mi?

Özet sorusu:

-İsa'yı bu bölümün hangi ayetlerinde bulabilirsiniz?

## 5. YİRMİ BİR YILLIK SUÇLULUK DUYGUSU

Yaratılış 42:1-28

ÖN BİLGİLER: Yusuf kaybolalı  $13+7+1 = 21$  yıl olmuştu ve şimdi 38 yaşındaydı. Kardeşleri, henüz yirmili yaşlarında olan Benyamin hariç, 40 ila 50 yaşlarındaydı. Ağabeyleri evliydi ve çocukları vardı.

1-4

- Sizce kardeşler zaman zaman aralarında Yusuf'un başına neler gelmiş olabileceğiyle ilgili konuşmalar yapıyor muydu? Yapıyorlarsa neden? Yapmıyorlarsa neden? (1-2 ve 21. ayetler)

- Yusuf'un kaderi hakkındaki sır, Yakup'un aşiretini ne bakımlardan etkilemişti?

-Babaları, Yusuf'un aynı anneden olan en küçük kardeşini muhtemelen nasıl yetiştirdi (4)?

5-12

-Ağabeylerinin Yusuf'u hatırlamaması nasıl mümkün olabildi?

-O anda Yusuf'un aklından muhtemelen ne tür düşünceler geçiyordu? (Sizce Yusuf hâlâ intikam almak istiyor muydu?)

- Yusuf aniden, çocukluğunda görmüş olduğu bütün rüyaları hatırladı. Bu rüyalar onu nasıl etkilemişti (9-12)?

- Yusuf neden kim olduğunu açıklamak yerine kardeşlerine casus olduklarını söyledi?

- Sizi en çok inciten kişi elinize düşse ve merhametinize muhtaç olsa siz ne yapardınız?

13-20

Bütün kardeşlerin Kenan ülkesinde karıları ve çocukları vardı ve kardeşler yurtlarına kısa süre içinde dönmezlerse aileleri açlıktan ölecekti.

- Yusuf kardeşlerinden ilk olarak ne istedi (13-17)?

- Hiçbirinin Kenan ülkesine gidip Benyamin'i getirmek istemeyişi, Yusuf'un ağabeylerinin karakteri hakkında bize ne gösteriyor?

- Yusuf ağabeylerini hapse attırarak ne elde etmek istiyordu?

- Yusuf'un fikrini değiştirerek ağabeylerini hapisten çıkartmasının nedeni neydi (18-19)?

- Yusuf ağabeylerinden neden -örneğin babalarını değil de- özellikle Benyamin'i getirmelerini istedi (20)?

- Bu bölüm bize Yusuf'un imanı hakkında ne tür şeyler gösteriyor?

21-28

-21-22 ve 28. ayetlere bakın. Sizce ayrıldıkları günden itibaren Yusuf mu daha mutlu bir hayat sürdü yoksa kardeşleri mi? Neden?

- Vicdan azabı bir insanın gündelik hayatını ve ilişkilerini nasıl etkiler?

- Eğer bir konuda vicdan azabı çekiyorsanız buna nasıl tepki veriyorsunuz? (Bu soruyu içinizden de cevaplayabilirsiniz.)

- Böyle bir durumda bile hâlâ ağlayabiliyor olması Yusuf hakkında bize ne gösteriyor (23-24a)?

- Yusuf neden ağladı?

-Mısır hapisanesinde tek başına kalmak zorunda kalmasının Şimon için en zor yanı ne olmuş olabilir (24b)?

- Yusuf neden kardeşlerine buğdayın parasını geri vermek istedi (27-28 ve 35)?

Özet sorusu:

-İsa'yı bu bölümün hangi ayetlerinde görebiliyorsunuz?

## 6. VEZİRİN GÖZYAŞLARI

**Yaratılış 43:1-34**

**ÖN BİLGİLER:** Bu Bölümün başlangıcındaki durum şöyledir: Şimon Mısır'da hapiste tutuluyor ve Benyamin öfkeli vezire getirilinceye kadar da serbest bırakılmayacak. Şimon'un karısı ve çocukları onun eve dönmesini bekliyorlar. Bu arada kampta –Yakup'un aşiretinde- yiyecek

tükenmiş durumda ve Yakup'un torunları kocaman gözleri ve solgun yüzleriyle dedelerine bakıyorlar.

1-7

-Yusuf babasını ne kadar zor bir duruma sokuyor olabileceğini anlamadı mı yoksa bu onun umurunda değil miydi?

8-14

-Yahuda vaktiyle Yusuf'u satmayı önermişti. 8-10. ayetlerde babasına söz verirken motivasyonu sizce ne olabilir?

-Yakup'un fikrini değiştirip Benyamin'in gitmesine razı olmasının nedeni neydi?

-Yaşlı Yakup'un 11-14. ayetlerdeki sözleri imanını mı imansızlığın mı ifadesidir? Yanıtınızın gerekçelerini belirtin.

-Yakup'un dünyada en çok sevdiği kişinin, onun yanında kalmasına izin verilmedi. Tanrı neden yaşlı bir adamı, en sevdiği varlığını ondan uzaklaştırarak denemek istemişti?

-Tanrı neden bazen bizi de bu şekilde –en değerli varlığımızı bizden alarak- dener?

-Bu ayrılık Yakup'la Benyamin'in ilişkisine muhtemelen ne gibi bir olumlu katkı sağladı?

15-24

Yusuf'un hizmetçilerinin, kardeşlerin konuştuğu dili bilmediklerine dikkat edin. Her zaman bir çevirmen kullanmak zorundalardı. 42:25'i de okuyun.

-Yusuf'un kâhyasının, Tanrı'nın böyle bir ismini kullanması bize ne anlatıyor (23)?

-Yusuf'un kâhyası, bu adamların ve babalarının nasıl bir Tanrı'ya inandıklarını nasıl biliyordu?

-Kardeşler Şimon'u gördükleri zaman neyi fark ettiler (23b)?

-Bütün bu ayrıntılar neden Kutsal Kitap'ta yazılmıştır?

25-34

32. ayeti okuyun. Din dışı tarih bilgimize dayanarak, Mısırlıların göçebeleri küçümsediklerini ve onlara "çölün serserileri" diye ad taktıklarını biliyoruz.

-Yusuf neden kardeşleriyle birlikte yemek yemek istedi?

-Yusuf'un ilk sorusu onun hakkında bize ne gösteriyor (27-28)?

-Yusuf 20 yıllık ayrılıktan sonra küçük kardeşi Benyamin'i gördüğünde aklına ne gibi düşünceler geçmiş olabilir?

-Yusuf neden ağladı (29-39)?

-Sizce kâhya ve hizmetkarlar efendilerinin ağlamasıyla ilgili olarak ne düşünmüşlerdir?

-Sizce Yusuf, birçok erkeğin böyle bir durumda utandığı gibi, ağladığı için utandı mı?

-32. ayet gösteriyor ki Yusuf, devletin iki numaralı adamı olduğu halde hiçbir zaman Mısırlılarla aynı sofrada yemek yememişti. Yusuf acaba neden göçebe kökenini saklamamış ve Mısır vatandaşı –öz be öz Mısırlı- olmak için çaba sarf etmemiştir?

-Sofraya oturduklarında kardeşler hangi şeylere çok şaşırdılar (33-34)?

-Sizce şu açıklamalardan hangisi daha inandırıcı: Yusuf, kardeşleri sarhoş olsun diye onlara

bol bol içki içirdi ya da kardeşleri kendi rızalarıyla çok içtiler\*?

Özet sorusu:

-İsa'yı bu bölümün hangi ayetlerinde görebiliyoruz?

-Bu yemek ile Son Akşam Yemeği arasındaki ortak özellikleri bulmaya çalışın.

--

\* Orijinal ifadede 'sarhoş oldular' anlamı var.

## 7. AĞABEYLERİN SINANMASI

Yaratılış 44:1-45:3

1-10

-Yusuf'un kâhyası bütün bu karışık durumlar hakkında sizce neler düşünmüştür?

-Yusuf ağabeylerini sınamak için neden özellikle bu yöntemi seçti ve kâse neden özellikle Benyamin'in torbasına konmalıydı?

-Ağabeylerin yanıtı bize onlar hakkında ne anlatıyor?

10-17

Durum hâlâ şöyleydi: Kardeşler buğdayı kısa sürede yurtlarına götüremezlerse aileleri açlıktan ölecekti.

-Kâsenin Benyamin'in torbasından çıkmasının ağabeyler açısından muhtemelen en kötü sonucu neydi?

-Sizce ağabeylerden bazıları kısa süre için bile olsa Benyamin'den kuşkulandılar mı? Gerçeklerinizi belirtiniz.

-Bu olayda acaba Benyamin neler hissetti?

-Babaları Benyamin'i daha çok kayırmasına rağmen ağabeylerin vaktiyle Yusuf'u kıskandıkları gibi Benyamin'i kıskanmamalarının nedeni neydi?

-Ağabeylerden hiçbirinin küçük kardeşleri olmadan buğdayı alıp gitmeyi düşünmemesinin nedeni neydi (13)?

-Bir yetişkinin kardeş rekabetinden kurtulması için gereken nedir?

-Şehre geri dönerlerken adamların aklından acaba ne tür düşünceler geçiyordu (13)?

-16. ayetteki sözler bize Yahuda hakkında ne gösteriyor?

-Suçluluk duygusunun yükü bir insanı nasıl değiştirebilir?

-Sizce ağabeyler bu yirmi yıl boyunca suçları hakkında Tanrı'yla konuşmuşlar mıydı?

18-24

-Yahuda yaşlı babasıyla ve aralarındaki ilişkiyle ilgili olarak nasıl bir resim çiziyor?

-Yahuda küçük kardeşleri Yusuf ve Benyamin hakkında ne söylüyor ve neleri söylemiyor?-20 yıl önce Yahuda Yusuf'u satma fikrini ortaya atmıştı. Şimdiyse hayatının geri kalan kısmı boyunca Mısır'da kalmaya razıdır. Eğer Yusuf onun bu teklifini ciddiye alsaydı bunun ne gibi sonuçları olurdu?

45:1-3

-Yusuf kendisini kardeşlerine açıklamadan önce onlar hakkında ne öğrendi?

-Yusuf Mısırlıların bu olay sırasında orada olmalarını neden istemedi?

-Yusuf'un böyle kuvvetli bir duygu patlaması yaşamasının nedeni neydi?

-Mısır Vezirinin, onların kendi dilinde "Ben Yusuf'um" dediği anda kardeşlerinin neler hissetmiş olabileceklerini betimlemeye çalışalım?

-Yusuf neden cevabını bildiği bir soru sordu (43:27-28 ile karşılaştırınız)?

Özet sorusu:

-Bu bölümün hangi ayetlerinde İsa'yı bulabiliyoruz?

**SONUÇ OLARAK:** Yahuda oymağından olan İsa, bizi günaha, ölüme ve şeytana kölelikten kurtarıp satın alarak özgürlüğümüze kavuşturmak için gönüllü olarak köle / kul oldu. Yani İsa, atası Yahuda'nın bizim çalıştığımız metinlerde yapmak istediği şeyin tam tersini yaptı. (Yahuda kardeşlerini köle olarak satmak istedi; İsa ise kardeşlerini kölelikten kurtardı).

## 8. BÜYÜK BARIŞMA

Yaratılış 45:4-25

4-8

Yusuf'un çektiği acıların sebebi ve kardeşleriyle ilişkisi hakkında düşünmek için yirmi iki yıllık zamanı olmuştu.

-Sizce bu sahnede en dokunaklı nokta hangisidir?

-Yusuf'u, kendisini Mısır'a gönderenin kardeşleri değil Tanrı olduğuna ikna eden şey neydi (5,7,8)?

-Şu iki cümle arasındaki fark nedir:

"Tanrı Yusuf'un köle olarak satılmasına izin verdi."

“Tanrı Yusuf’u köleliğe gönderdi.”

-Eğer Yusuf başına gelen talihsiz olayın Tanrı’dan değil de kardeşlerinden kaynaklandığını düşünseydi muhtemelen nasıl davranırdı?

-Kardeşler Yusuf’un sözlerini -özellikle de 5. ayettekileri- duyduklarında neler hissettiler?

-Bir başkası sizin ıstırap çekmenize yol açtığına, “Bunun sebebi o kişi değildi, Tanrı’ydı” demeniz için ne olması gerekir?

9-15

-Yusuf’un sözleri, yaşlı babasıyla ilişkisi hakkında bize ne anlatıyor (9-13)?

-Yusuf babasının kendisi hakkında ne tür şeyler bilmesini istedi?

-Benjamin Yusuf’un satılması ile ilgili hiçbir şey bilmiyordu. O gün bütün bu olanlar acaba onu nasıl etkilemiş olabilir? Onun bakış açısından konuya bakınız (14)?

-Yusuf kardeşlerinin her biriyle neler konuşmuş olabilir (15)?

-Yusuf kardeşlerine olan sevgisini hangi şekillerde göstermeye çalıştı?

-Bu ayetler bize affedici olmak hakkında ne anlatıyor?

16-20

Mısırlıların, aralarında göçebelerin bulunmasını hoş karşılamadıklarına daha önce değinilmişti.

-Firavun’un o vaatlerde bulunmasına neden olan şey neydi?

21-25

Şekel bir ağırlık ölçüsüydü: 10-16 gram.

-Çocukken babası Yusuf’a çok kaliteli bir giysi vermişti. Şimdi o neden her kardeşine çok güzel birer giysi –hatta Benjamin’e beş giysi- vermek istedi?

-Benjamin’e kaç kilo gümüş verildi (22)?

-Acaba ağabeyler Benjamin’e özel muamele yapıldığını gördüklerinde az da olsa bir kıskançlık hissettiler mi? Cevabınızın gerekçelerini belirtin.

-Yusuf 24. ayetteki sözleri söylerken muhtemelen nasıl bir tartışmanın çıkmasından kaygılanıyordu?

-Kardeşlerin Tanrı’ya olan imanları bu yolculukta nasıl değişti?

Özet sorusu:

-Bu bölümde Yusuf’un İsa’nın ön gölgesi olduğu kısımlar hangileridir?

Yusuf’un davranışı ‘Yitik Oğul’ benzetmesindeki babanın davranışına ne bakımdan benziyor?

**SONUÇ OLARAK:** Yusuf bağışlayan bir kardeş olarak İsa’nın ön gölgesi, prototipidir. “Bunun için her yönden kardeşlerine benzemesi gerekiyordu. Öyle ki Tanrı’ya hizmetinde merhametli

ve sadık bir başkahin olup halkın günahlarını bağışlatabilsin. Çünkü kendisi denenip acı çektiği için denenenlere yardım edebilir.”

## 9. AİLE MISIR'A VARİYOR

Yaratılış 46:31-47-31

ÖN BİLGİLER: Haritada Goşen ve Ramses'i bulun. Bu olaylardan sonraki yüzyıllar boyunca Mısır'ı Ramses adlı firavunlar yönetti; yani Yusuf'un zamanında buranın başka bir adı olsa gerektir. Bu durum, Norveç'in 19. yüzyıldaki başkentinden bahsederken –o zaman adı Christiana olmasına rağmen- Oslo dememize benzer.

46:31-37

- Yusuf'un aklında ailesiyle ilgili nasıl bir plan olabilir?
- Burada Yusuf muhtemelen ne tür anlaşmazlıklardan kaçınmaya çalışıyor?
- 34. ayet Yusuf'un kendi hayatıyla ilgili neyi gösteriyor?

47:1-6

- Bu karşılaşma ne amaçla planlandı?
- Kutsal Kitap'ta Yusuf kardeşlerinin yanında çok gergin şekilde resmedilmektedir. Yusuf'u bu kadar gergin kılan nedir?
- Firavun hakkında kafanızda nasıl bir resim canlanıyor?
- Sizce kardeşler Firavun'da iyi bir izlenim mi bıraktılar yoksa Firavun verdiği sözü sadece Yusuf nedeniyle mi tuttu? Cevaplarınızın gerekçelerini belirtin.
- Sizce Firavun, kardeşlerin Yusuf'a yaptıklarını biliyor muydu? Fikirlerinizin gerekçelerini belirtin.

7-10

130 yaşında, ak saçlı bir aşiret reisinin topallayarak ve bir bastona yaslanarak Firavun'un taht odasına girişini gözünüzün önünde canlandırın (Tanrı'nın onu kutsaması olayının bir yadigârı olarak kalçasında bir sakatlık vardı.)

-Yakup neden taht odasına girerken ve oradan çıkarken Firavun'u kutsayarak selamladı?

-130 yaşındaki Yakup'un Mısır sarayının protokol kurallarına uygun davrandığını düşünüyor musunuz?

-Sizce Yakup kendi hayatını nasıl görüyordu (ayet 9'a bakın)?

-Firavun'un Yusuf'un babasıyla ilgili izlenimi muhtemelen nasıldı?

11-12

- Yakup'un ailesinin Mısır'daki hayatı Kenan ülkesindekinden ne bakımlardan farklıydı?
- Yusuf'la kardeşleri arasındaki ilişki bu noktadan sonra muhtemelen nasıl oldu?

13-20

- Eğer Yusuf'un yerinde olsaydınız halka yiyecek bulma sorununu nasıl çözerdiniz?
- Eğer yiyecek bedava dağıtılsaydı ne olurdu?

21-26

Mısır'ın daha sonraki tarihinden öğreniyoruz ki rahiplik vergiden muaftı ve rahipler zengin ve güçlü bir sınıftı.

-İnsanların % 20'lik vergi oranını normal karşılması ve "toprağa bağlı köle" statüsünü katlanılabilir bulması bize ne düşündürüyor?

27-31

- Yakup cenazesine ilgili olarak neden özellikle Yusuf'la konuştu?
- Mezarının yeri Yakup için neden son derece önemliydi (29-31)?
- Siz kendi ölümünüze nasıl hazırlanıyorsunuz?

**ÖZET SORUSU:**

İsa'yı bu bölümün hangi ayetlerinde bulabiliyorsunuz?

**SONUÇ OLARAK:** İsa Yakup'un ölümünden neredeyse 2000 yıl sonra onun 'diri' olduğunu duyurdu: "Ölülerin dirilmesi konusuna gelince, Tanrı'nın size bildirdiği şu sözü okumadınız mı? 'Ben İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısıyım' diyor. Tanrı ölülerin değil, yaşayanların Tanrısıdır'" (Matta 22:31-32).

## 10. BİR BABANIN KUTSAMASI

Yaratılış 48 ve 49:22-26

ÖN BİLGİLER: Yusuf'un oğulları 20 yaşından biraz büyüktüler (kıtık başlamadan önce doğmuşlardı). Manaşşe ve Efrayim Mısır'ın üst sınıfına dahil olarak yetişmişlerdi: diğer dedeleri Ra adlı ilahın bir rahibi idi.

1-6

Luz, Yakup'un cennete yükselen bir merdiven gördüğü Bethel ile aynı yerdir (ayet 3). Yusuf'un sülalesini ikiye bölmek Vaat Edilen Topraklar'da 12 aşiretin yaşamasını garanti altına alan bir uygulama idi. Levililere herhangi bir toprak parçası ayrılmıyordu çünkü onların mirası Rab'di.

-Babasının hasta olduğu haberini aldığı anda (ayet 1) Yusuf kendini muhtemelen nasıl hissetti?  
-Yusuf neden oğullarını da beraberinde götürmek istedi? (ayetler: 1b-2)  
Sizce Yakup neden Yusuf'un oğullarını evlat edinmek istedi? (5)

7-12

Yusuf'un annesi Rake'l'in ölümünün üzerinden en azından 60 yıl geçmişti.

-Yakup ölüm döşeginde iken Yusuf'a annesi Rake'l'den söz etmek istedi. Neden?  
-Şimdi, Yakup ölüm döşegindeyken, Yusuf'un babasıyla ilişkisi nasıldı?  
-Çocuklar dedelerini ölüm döşeginde ziyaret ettiklerinde muhtemelen neler hissediyorlardı?  
-Aile 400 yıl sonra Mısır'dan İsrail'e döndüğünde Manaşşe ve Efrayim'in torunları da onların arasında bulunuyordu. Yusuf oğullarının Mısırlılaşmasını ve Tanrı halkını dışına çıkmasını ("Uluslar"a dahil olmasını) nasıl engelledi?  
-Biz, çocuklarımızın post-Hristiyan bir kültürün ortasında Tanrı halkının dışına çıkmasına ("uluslar" kategorisine geçmesine) nasıl engel olabiliriz?

13-20

Yusuf'un ilk doğan oğlu Manaşşe idi ama Yakup "sağ el kutsamasını" Efrayim'e verdi. Efrayim aşiretinin (oymağının) daha sonra İsrail'in en büyük oymağı olduğunu görüyoruz. Yakup Kutsal Kitap'ta Tanrı'dan "iyi çoban" diye söz eden ilk kişidir (15. ayet).

-Yakup babasının ve dedesinin yaşamlarını nasıl değerlendiriyordu (15a)?  
-Yakup'un kendi yaşamıyla ilgili nihai değerlendirmesi neydi (15b-16)?  
-Yakup bütün kötülükten kurtarıldığını (16a) neye dayanarak söyleyebildi? Yani acaba Rake'l'in ölümü ya da Yusuf'un kayboluşu onun başına gelen talihsizlikler değil miydi?  
-Ölüm döşeginde söylenen sözler aile fertleri tarafından genellikle daima hatırlanır. Siz kendi son sözleriniz olarak neler söylemek isterdiniz?

21-22

"Bir pay fazla (toprak)" sözünün İbranicesi "Şekem"dir. Yakup Şekem'deki o araziye satın almıştı (hayatı boyunca sahip olduğu tek toprak buydu) ama oğullarının, kız kardeşlerinin tecavüze uğramasının ardından yol açtıkları katliam nedeniyle bırakmak zorunda kalmıştı.

-Tanrı Yakup'a Kenan ülkesini vermeyi vaat etmişti. Yakup şimdi bu vaat hakkında ne düşünüyordu? 4. ve 21. ayetleri karşılaştırınız.

-2-2. ayetteki tutarsızlık nasıl açıklanabilir: Yakup o toprak parçasını satın mı almıştı yoksa savaşıarak mı ele geçirmişti? (33:19 ile karşılaştırınız).

49:22-26

Yakup bütün oğullarını kutsadı fakat burada sadece Yusuf'un aldığı kutsamayı ele alacağız.

-Yakup Yusuf'un ve onun torunlarının geleceği hakkında neyi öngörüyordu (22-24)?

-“Yukarıdaki göklerin ve aşağıdaki denizlerin (İngilizceden bir çeviri ile: derinlerde olanların) bereketi” nedir? Sizin hayatınızda bu bereketler hangileri oldu? (25-26)

-Yusuf soylu bir kişi ve kardeşlerinin yöneticisiydi (26b). Tanrı neden onu Mesih'in atası yapmadı da iyilik bakımından Yusuf'un yakınına bile yaklaşamayan Yahuda'yı yaptı?

Özet sorusu:

-İsa'yı bu bölümün hangi ayetlerinde görebiliyorsunuz?

SONUÇ OLARAK: Yusuf Şekem'i dünya gözüyle hiç görmedi ama 400 yıl sonra kemikleri gerçekten de Şekem'e gömüldü (Yeşu 24:32). Ve İsa Samiriyeli kadınla orada karşılaştı ve orada ona şöyle dedi: “İsa şöyle cevap verdi: ‘Bu sudan her içen yine susayacak. Oysa benim vereceğim sudan içen sonsuza dek susamaz. Benim vereceğim su, içende sonsuz yaşam için fışkıran bir su kaynağı olacak.’”

## 11. SONSUZ VATAN

Yaratılış 50

ÖN BİLGİLER: Tıpkı Tanrı'nın Yakup'a vaat ettiği gibi, babasının gözlerini yummak Yusuf'a nasip oldu. Yusuf'un, 17 yaşında bir delikanlıyken ayrıldığı günden beri Vaat Edilmiş Ülke'ye bir kez bile gitmediğine dikkat ediniz.

1-10

İbraniler genellikle mumyalanmazdı; yani Yakup ve Yusuf için bir istisna yapılmıştı.

Mumyalama genellikle 70 gün sürerdi ama daha kısa sürelerde de gerçekleştirilmesi

mümkündü (3. ayete göz atın). Harita'da Goşen ile Avel Misrayim ve Avel Misrayim ile Heb-

ron arasındaki mesafelere bakın.

-Yusuf'un kederi onun hakkında bize ne gösteriyor (ayet 1)?

-Firavun, başbakanının ana vatanından Mısır'a geri dönmesini garanti etmek için ne yaptı?

11-14

Bir bakıma Yakup iki kez gömülmüş oldu: ilk olarak Ürdün'ün batısındaki Avel Misrayim'de, daha sonra da Mamre'deki Makpela tarlasında bulunan mağarada. Görünüşe göre, Saray'a mensup Mısırlı soyluların ikinci cenazeye katılmalarına izin verilmemişti. Bu mezar Hebron'da hala mevcuttur fakat araştırılmamaktadır.

-Vaat Edilmiş Ülke'yi bir kez daha ziyaret etmesi mümkün olduğu zaman Yusuf'un neler hissetmiş olabileceğini hayal edin. O yolculukta aklından ne tür düşünceler geçmiş olabilir?

15-21

-Kardeşlerin Yusuf'un intikam almasından korkmalarına neden olan şey neydi (15)?

-Kardeşler neden kendi adlarına af dilemediler (16-17)?

-Yusuf neden ağladı (17b)?

-Yusuf'un gözyaşları kardeşlerinin ne düşünmesini sağladı?

-Kardeşler, 18b'deki ricalarıyla neyi kastediyorlardı?

-19 ila 21. ayetler bize Yusuf hakkında ne göstermektedir?

-Yusuf yalnızca "Tamam, peki" deseydi bu sözlerin nasıl bir etkisi olurdu?

-Sizce kardeşler bütün bu olanlardan sonra yüreklerinde huzur ve esenliğe kavuştular mı? Yanıtınızın gerekçelerini belirtiniz.

-Bu bölümde kardeşler merhamet hakkında ne öğrendiler?

22-26

Ölümsüzlük Mısırlılar için bir saplantıydı. Mezar ne kadar büyük ve gösterişliyse, içinde ne kadar çok şey varsa kişinin ölümsüzlüğüne o kadar çok inanırlardı. Ama Yusuf öyle inanmıyordu.

-Sizce Yusuf'un ileri yaşlarına kadar Mısır'da yüksek bir mevkide bulunmasına izin verildi mi? Yanıtınız için gerekçelerinizi belirtiniz.

-Yusuf'un kendi ölümüne hakkındaki tavrı ne idi?

-Yeni Antlaşma Yusuf'un imanını şöyle tarif eder: "Yusuf ölürken iman sayesinde İsrailoğulları'nın Mısır'dan çıkacağını anımsattı ve kemiklerine ilişkin buyruk verdi" (İbraniler 11:22). İbraniler Mektubu'nun yazarı neden özellikle bu isteği Yusuf'un yaşamındaki en büyük iman göstergesi olarak görüyor?

Özet Soruları:

-Bu bölümde Yusuf nasıl İsa'nın ön gölgesi olarak karşımıza çıkıyor?

-Yusuf'un yaşamını çalışırken öğrendiğiniz en önemli şey ne oldu?

SONUÇ OLARAK: Yusuf ve diğer atalar, kendilerine vaat edilmiş olan Kenan Diyarı'na değil, onun ardındaki gerçek vatana iman ettiler: "Bu kişilerin hepsi imanlı olarak öldüler. Vaat edilenlere kavuşamadılarsa da bunları uzaktan görüp selamladılar, yeryüzünde yabancı ve konuk olduklarını açıkça kabul ettiler. Böyle konuşanlar bir vatan aradıklarını gösteriyorlar. Ayrıldıkları ülkeyi düşünselerdi, geri dönmeye fırsatları olurdu. Ama onlar daha iyisini, yani göksel olanı arzu ediyorlardı. Bunun içindir ki, Tanrı onların Tanrısı olarak anılmaktan utanmıyor. Çünkü onlara bir kent hazırladı." (İbraniler 11:13-16).